

Sygn. akt I C 1968/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 grudnia 2015 roku

Sąd Rejonowy w Słupsku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Katarzyna Niemczyk

Protokolant: protokolant sądowy A. K.

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2015 roku w Słupsku

na rozprawie

sprawy z powództwa J. S. i D. T.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powodów J. S. i D. T. kwotę 430,50 zł (czteryście trzydzieści złotych i 50/100) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 25.08.2015 roku do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanego na rzecz powodów kwotę 107,00 zł (sto siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

sygn. akt I C 1968/15

UZASADNIENIE

Powodowie J. S., D. T., reprezentowani przez radcę prawnego, wnieśli o zasądzenie na ich rzecz solidarnie od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 430,50 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 9.07.2015 roku do dnia zapłaty. Ponadto wnieśli o zasądzenie solidarnie od pozwanego na rzecz powodów kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że w dniu 8.06.2015 r. doszło do kolizji drogowej, w wyniku której został uszkodzony pojazd marki M. (...) o nr rejestracyjnym (...), stanowiący własność K. S.. Sprawca kolizji posiadał polisę odpowiedzialności cywilnej w związku z ruchem pojazdu wystawioną przez pozwanego.

Pozwany uznał swoją odpowiedzialność co do zasady i po dokonaniu oględzin wypłacił poszkodowanemu kwotę 4.916,49 zł. W związku z likwidacją szkody w pojeździe poszkodowany wynajął pojazd zastępczy, dzień po zdarzeniu tj. 9.06.2015 r, podpisał z powodami umowę najmu pojazdu zastępczego i przelał na powodów swoją wierzytelność przysługującą mu wobec pozwanego z tytułu kosztów za wynajem samochodu zastępczego. Pojazd był niezbędny poszkodowanemu do normalnego funkcjonowania, przemieszczenia się po U. i S., odwiedzania rodziny, znajomych, robienia zakupów, załatwienia codziennych spraw i w celu wyjazdu do Niemiec gdzie przebywa przez ok. 6 miesięcy w roku.

Powodowie wskazali nadto, iż po zwróceniu samochodu zastępczego przez poszkodowanego wezwali pozwanego do zapłaty kwoty 1.845,00 zł z tytułu kosztów wynajęcia pojazdu przez K. S.. Pozwana spółka wpłaciła kwotę

1.414,50 zł podając, że koszt wynajmu pojazdu zastępczego został uznany w kwocie odpowiadającej średnim stawkom stosowanym przez firmy zawodowo zajmujące się wynajmem pojazdów dla pojazdu klasy auta uszkodowanego C 115,00 zł netto za dobę. Powodowie wezwali pozwanego ponownie do zapłaty pełnej kwoty wynikającej z faktury VAT, pozwana Spółka nie zmieniła wcześniejszej decyzji. Termin ustalenia odsetek wynika z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22.05.2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, na podstawie którego ubezpieczyciel jest zobowiązany do wypłaty należnego odszkodowania w terminie 30 dni od dnia zgłoszenia szkody.

Pozwany (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W., reprezentowany przez radcę prawnego, w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie solidarnie od powodów kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany podtrzymał stanowisko zawarte w piśmie zakładu ubezpieczeń z dnia 7.08.2015 roku.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwany wskazał, iż odszkodowanie za pozbawienie możliwości korzystania z pojazdu nie musi być równe czynszowi najmu, który zapłacił poszkodowany. Podniósł, iż czynsz najmu pojazdu zastępczego winien być pomniejszony o sumę, jaką poszkodowany w okresie korzystania z pojazdu zastępczego wydatkował na koszty eksploatacji własnego pojazdu, zaoszczędzony jest również koszt amortyzacji pojazdu uszkodzonego. Pozwany zakwestionował datę początkową, od której powodowie domagali się naliczania odsetek ustawowych od kwoty dochodzonej pozwem. Wskazał, iż poszkodowany winien współdziałać z ubezpieczycielem przy wykonywaniu zobowiązania, poszkodowany nie może w dowolny sposób podejmować decyzji gospodarczych, których skutki mają obciążać ubezpieczyciela. Pozwany wskazał nadto, iż wynajmujący był zainteresowany wynajęciem pojazdu za stawkę najwyższą, a najemca nie dążył do minimalizacji stawki czynszu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 8.06.2015 roku w wyniku kolizji drogowej uległ uszkodzeniu pojazd marki M. (...) o nr rejestracyjnym (...) stanowiący własność K. S.. Sprawca kolizji miał zawartą umowę ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej z (...) Spółką Akcyjną w W..

(bezsporne)

W dniu 9.06.2015 r. K. S. zawarł z D. T. i J. S. współnikami spółki cywilnej (...) w S., umowę najmu samochodu marki T. (...) o numerze rejestracyjnym (...), na czas nieokreślony. Strony ustaliły czynsz najmu na kwotę 150,00 zł + VAT za jedną dobę.

Zgodnie z § 11 umowy zmiana umowy wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności.

(dowód: kopia umowy najmu z dnia 9.06.2015 roku k. 9)

K. S. w dniu 9.06.2015 roku złożył oświadczenie o zasadności wynajmu samochodu zastępczego wskazując w treści, że w związku ze szkodą powstałą w dniu 8.06.2015 roku o nr (...), samochód zastępczy jest mu niezbędny do: codziennego funkcjonowania – dojazdu do U. i S., robienia zakupów, spotkania z rodziną i znajomymi, wyjazdu do Niemiec gdzie przebywa przez 6 miesięcy w roku.

(dowód: kserokopia oświadczenia k. 9)

Samochód marki T. (...) o numerze rejestracyjnym (...), został przekazany K. S. dnia 9.06.2015 roku.

W dniu 19.06.2015 r. K. S. dokonał zwrotu pojazdu zastępczego.

(dowód: protokół zdawczo – odbiorczy k. 10)

Umową cesji z dnia 9.06.2015 roku K. S. (cedent) zbył na rzecz D. T. i J. S. współników spółki cywilnej (...) w S. (cesjonariusza) wierzytelność, (prawo do części odszkodowania w zakresie wynajmu samochodu zastępczego) przysługujące mu z tytułu OC sprawy tj. w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 8.06.015 roku zarejestrowaną w (...) S.A. pod nr (...) celem zaspokojenia wierzytelności cesjonariusza z tytułu wynajmu samochodu zastępczego marki T. (...).

W dniu 8.09.2015 roku strony powyższej umowy zawarły aneks w którym w § 1 ustaliły, że uchylają dotychczasową treść § ust. 1 umowy cesji wierzytelności z dnia 9.06.2015 r. i nadają mu następujące brzmienie: „1. Cedent przelewa na rzecz Cesjonariusza swoją wierzytelność, którą stanowi prawo do odszkodowania w zakresie wynajmu samochodu zastępczego, przysługujące mu z tytułu OC sprawy tj. od (...) S.A. z siedzibą w W. przy Al. (...) II 24, w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 8.06.2015 roku zarejestrowaną pod nr (...) celem zaspokojenia wierzytelności Cesjonariusza z tytułu wynajmu samochodu zastępczego marki T. (...).

(dowód: kopia umowy cesji z dnia 9.06.2015 roku k. 11, kopia umowy spółki cywilnej k. 12 – 14, aneks do umowy cesji wierzytelności zawartej dnia 9.06.2015 roku k. 45)

(...) s.c. J. S. i D. T. (sprzedawca) wystawili na K. S. (nabywcę) w dniu 16.07.2015 roku fakturę na kwotę 1.845,00 zł z tytułu wynajmu pojazdu (T. (...)) od dnia 9.06.2015 roku na okres 10 dób.

(dowód: faktura VAT nr (...)/C k. 15)

(...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wpłaciła w dniu 24.07.2015 roku na rzecz (...) s.c. w S. kwotę 1.414,50 zł.

(bezsporne: potwierdzenie wpłaty k. 17)

W piśmie z dnia 7.08.2015 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. podał, że wypłaca kwotę 1.414,50 zł, nie kwestionując okresu wynajmu pojazdu tj. 10 dni.

(dowód: kopia pisma z dnia 7.08.2015 roku k. 39)

Pismem z dnia 30.07.2015 roku D. T. i J. S. wezwali (...) Spółkę Cywilną w W. do dopłaty kwoty 430,50 zł brutto, potrąconej nieuzasadnioną korektą stawki dobowej z faktury nr (...) za wynajem pojazdu zastępczego.

(dowód: wezwanie z dnia 30.07.2015 roku k. 18)

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części.

Na wstępie stwierdzić należy, że pozwany zobowiązany przez Sąd do przedłożenia dokumentów zgromadzonych w aktach szkody pod rygorem skutków z art. 233 § 2 k.p.c., nie przedłożył akt szkody, wobec czego sąd uznał twierdzenia powodów, w zakresie, w jakim powoływali się na dowód z tych dokumentów, za prawdziwe. Pozwany nie kwestionował również legitymacji czynnej powodów i skuteczności dokonanej przez poszkodowanego cesji wierzytelności z tytułu kosztów wynajmu pojazdu zastępczego.

Bezsporna w sprawie była odpowiedzialność pozwanego zakładu ubezpieczeń co do zasady wobec powodów za skutki kolizji z dnia 8.06.2015 roku.

Niesporna była również zasadność najęcia pojazdu zastępczego przez K. S. i okres najmu pojazdu zastępczego.

Sporna była stawka dzienna za najem pojazdu. Pozwany kwestionował również uprawnienie powodów do dochodzenia kwoty wskazanej w pozwie, zarzucając, że nie jest wiadome czy K. S. zapłacił powodom za najem pojazdu.

Zgodnie z art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

Stosownie do treści art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (Dz.U. 2013, poz. 392 z późn. zm.) z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia.

Zgodnie z treścią art. 361 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

Na mocy przepisu art. 509 § 1 i 2 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania.

Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

Cedowane na podstawie art. 509 i n. k.c. mogą być tzw. wierzytelności przyszłe, a zatem wierzytelności, które w chwili ich przeniesienia nie istnieją, a które mają powstać w przyszłości (tak też m.in. E. Łętowska (w:) System prawa cywilnego, t. III, cz. 1, s. 903; J. Mojak, Obrót wierzytelnościami, Warszawa 2004, s. 20; K. Zawada, Umowa przelewu wierzytelności, Kraków 1990, s. 34–36; A. Szpunar, Glosa do uchwały SN z dnia 19 września 1997 r., III CZP 45/97, OSP 1998, z. 7–8, poz. 137, s. 382 i n.; J. Kuropatwiński, Cesja wierzytelności przyszłych, PPH 1998, nr 9, s. 19 i n.; a także tenże, Glosa do wyroku SN z dnia 30 stycznia 2003 r., V CKN 345/01, Pr. Bank. 2004, nr 10, s. 25–34; P. Grabowski, Przelew wierzytelności przyszłych, Mon. Praw. 2000, nr 9, s. 564 i n.; I. Heropolitańska, Zabezpieczenie..., s. 204).

Dopuszczalny jest przelew wierzytelności przyszłej, niemniej pełny skutek przelew ten wywiera dopiero z chwilą powstania wierzytelności. Przykładem takich wierzytelności może być wierzytelność o zapłatę wynagrodzenia z umowy o roboty budowlane, która powstaje dopiero w chwili wykonania określonego etapu prac, a nie w dacie zawarcia umowy (zob. wyrok SN z dnia 26 września 2003 r., IV CKN 513/01, LEX nr 467473).

Z chwilą wynajęcia pojazdu zastępczego powstał obowiązek zapłaty przez K. S. czynszu najmu zgodnie z umową z dnia 9.06.2015 roku.

Pozwany zakład ubezpieczeń zobowiązany jest do zapłaty odszkodowania za wynajem pojazdu zastępczego.

Za dopuszczalne należy uznać przelanie wierzytelności stanowiącej odszkodowanie za wynajem pojazdu zastępczego na powodów przez K. S. w świetle przepisu art. 509 § 1 i 2 k.c.

Zgodnie z umową zawartą pod rygorem nieważności i wystawioną fakturą K. S. zobowiązał się do zapłaty wobec powodów kwoty 150,00 zł plus VAT za jeden dzień najmu pojazdu zastępczego, łącznie 1.845,00 zł.

Pozwany zapłacił z tego 1.414,50 zł.

Fakt zawarcia umowy i ciążącego na K. S. obowiązku zapłaty kwoty wynikającej z umowy została przez powodów udowodniona.

Okoliczności, w których została zawarta umowa najmu pojazdu i czy właściciel pojazdu poniósł koszty związane z najmem pojazdu, na które miał być dopuszczony dowód z zeznań świadka K. S., nie miały znaczenia w sprawie.

Właściciel pojazdu K. S. przelał ma powodów wierzytelność z tytułu odszkodowania. Pozwany w postępowaniu likwidacyjnym nie kwestionował obowiązku zapłaty odszkodowania za wynajem pojazdu. Nie zgodził się jedynie ze stawką najmu pojazdu. Ciężar udowodnienia faktu, że stawka dzienna za najem pojazdu jest wygórowana spoczywał na pozwanym. Pozwany temu obowiązkowi nie sprostał, albowiem nie przedstawił dowodów na okoliczność tego, że stawka za najem pojazdu zastępczego jest niższa aniżeli wskazana w umowie z dnia 9.06.2015 roku.

W sytuacji, gdy pozwany kwestionował wysokość odszkodowania w tym zakresie, twierdząc, że jest to stawka jest wygórowana, to na nim spoczywał ciężar dowodu zgodnie z art 6 k.c. i 232 k.p.c. (por. E. Bronowicka, Najem pojazdu zastępczego – uwagi o sposobie ustalania stawek rynkowych czynszu najmu oraz K. Markiewicz, Kilka uwag w związku z postępowaniami o odszkodowanie z tytułu najmu pojazdu zastępczych, Kwartalnik SSP Iustitia, Nr 1/2014, Dodatek – Odszkodowanie za najem pojazdu zastępczego – materiały z konferencji).

Na skutek wynajęcia pojazdu zastępczego i wystawienia faktury VAT powstał po stronie K. S. obowiązek jej opłacenia. Nie miał znaczenia przy tym okoliczność czy poszkodowany faktycznie zapłacił należność wynikającą z faktury. Poszkodowanemu przysługiwało mu roszczenie o zwrot kosztów wynajmu pojazdu zastępczego od pozwanego, a na skutek cesji wierzytelności roszczenie przysługiwało powodowi.

Mając na uwadze powyższe sąd na podstawie przepisu art. 361§ 1 k.c. w zw. z art. 363 § 1 i 2 k.c. w zw. 34 ust. 1 w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (Dz.U. 2013, poz. 392 z późn. zm.) zasądził od pozwanego na rzecz powodów kwotę 430,50 zł (stanowiącą różnicę pomiędzy kwotą z faktura 1.845,00 zł, a kwotą uiszczoną przez pozwanego tj. 1.414,50 zł) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 25.08.2015 roku do dnia zapłaty, o czym orzekł jak w punkcie pierwszym sentencji wyroku.

Powodowie nie mogli domagać się odsetek od dnia zgłoszenia szkody albowiem wtedy nie istniał jeszcze obowiązek pozwanego do zapłaty kosztów najmu pojazdu zastępczego. Powód nie wykazał nadto kiedy zawiadomił pozwanego o poniesionych kosztach najmu pojazdu.

Termin 30 dni do wypłaty odszkodowania należało zatem liczyć od dnia przelewu kwoty 1.414,50 zł tj. od dnia 24.07.2015 roku (k. 17), albowiem w tej dacie pozwany wiedział o obowiązku zapłaty. Trzydziesty dzień przypadał w niedzielę, tj. 23.08.2015 roku, zatem ostatnim dniem na zapłatę był dzień 24.08.2015 roku, a od dnia 25.08.2015 roku należą się odsetki za opóźnienie w płatności.

Solidarność (czynna i bierna) musi wynikać z przepisów ustawy bądź z umowy (art. 369 k.c.) tymczasem art. 864 k.c. stanowi tylko o solidarności biernej współników spółki cywilnej, współwłaścicieli „łącznych” majątku wspólnego. Przynależna im wierzytelność nosi więc charakter świadczenia „do niepodzielnej ręki” i właściwym było zasądzenie kosztów „na rzecz powodów” (vide wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 27.06.2013 roku, I ACa 652/13, LEX nr 1363000).

Zgodnie z art. 367 § 1 k.c. kilku wierzycieli może być uprawnionych w ten sposób, że dłużnik może spełnić całe świadczenie do rąk jednego z nich, a przez zaspokojenie któregośkolwiek z wierzycieli dług wygasa względem wszystkich (solidarność wierzycieli). Dłużnik może spełnić świadczenie, według swego wyboru do rąk któregośkolwiek z wierzycieli solidarnych. Jednakże w razie wytoczenia powództwa przez jednego z wierzycieli dłużnik powinien spełnić świadczenie do jego rąk.

W niniejszej sprawie sąd oddalił powództwo co do solidarności powodów stanowiących spółkę cywilną albowiem ich solidarność nie wynika ani z umowy, ani z czynności prawnej, jak również w zakresie odsetek ustawowych od kwoty

dochodzonej pozwem za okres od dnia 9.07.2015 roku do dnia 24.08.2015 roku włącznie, o czym orzekł w punkcie drugim sentencji wyroku.

O kosztach sąd orzekł w punkcie trzecim sentencji wyroku na podstawie art. 100 zdanie drugie k.p.c. zasądzając od pozwanego na rzecz powodów zwrot kosztów procesu w kwocie 107,00 zł, na które złożyły się: opłata od pozwu 30,00 zł, koszty zastępstwa procesowego w wysokości 60,00 zł (§ 6 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, j.t. Dz.U.2013. nr 490), opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł.

I C 1968/15

Z.

1/ odnotować uzasadnienie w kontrolce uzasadnień;

2/ odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego,

3/ akta z wpływem lub za 30 dni.